

Любі друзі! Багато народів захоплюються героїзмом і мужністю українського народу. Тож, ми вже зараз повинні працювати для відбудови, щоб і надалі прославляти нашу неймовірну Батьківщину.

Знання - це наша сила!

Коли лунає сирена-направляйтесь в укриття! Бережіть себе!

Урок № 3

Дата: 31.10.2022

Тема: Поняття права та його ознаки

Мета: охарактеризувати поняття права та його ознаки; розвивати аналітичне мислення, професійні навички, пам'ять, мислення; виховувати інтерес до спеціальності.

Хід уроку:

Кожне суспільство має регулювати відносини між людьми, здійснювати охорону і захист таких відносин. Таке регулювання і охорона суспільних відносин здійснюються за допомогою соціальних норм. У системі таких норм право посідає провідне місце. В юридичній літературі право розглядають як загально-соціальне явище і як волевиявлення держави (юридичне право).

Як загально-соціальне явище право характеризується певною свободою й обґрунтованістю поведінки людей, тобто відповідними можливостями суб'єктів суспільного життя, що об'єктивно зумовлені розвитком суспільства, мають бути загальними й рівними для всіх однайменних суб'єктів. З таких позицій існують: права людини; права об'єднань, груп, верств; права нації, народу; права людства.

Юридичне право - це свобода та обґрунтованість поведінки людей, що задекларована державою відповідно до чинних нормативно-правових актів та інших джерел права.

Твердження про те, що право відріване від держави, спричинило виникнення різноманітних концепцій праворозуміння: природного права, позитивного права, права реалістичного, психологічного тощо.

Юридичне (позитивне) право, своєю чергою, поділяють на об'єктивне і суб'єктивне.

Юридичним об'єктивним правом називають систему всіх правових приписів, що встановлені (санкціоновані), охороняються, захищаються державою, мають загальнообов'язковий характер, є критерієм правомірної чи неправомірної поведінки та існують незалежно від індивідуальної свідомості суб'єкта права.

Юридичне суб'єктивне право - це певні можливості, міра свободи, що належить суб'єкту, який сам вирішує, користуватися ними чині.

До основних ознак права в його позитивному (нормативному) розумінні як волевиявлення держави можна віднести такі:

- a) право - це система правових норм;
- b) це правила поведінки загального характеру;
- c) ці правила мають загальнообов'язковий характер;
- d) вони тісно зв'язані між собою, діють у єдності, складаються в правові інститути, правові галузі та інші частини системи права;
- e) формально визначені й закріплені в нормативно-правових актах та інших джерелах права;
- f) установлюються, санкціонуються, гарантуються (забезпечуються) державою та її органами;
- g) у своїй сукупності регулюють та охороняють соціальні відносини між людьми;
- h) правила поведінки повинні встановлюватися державою з урахуванням принципів правди, справедливості, гуманізму та милосердя.

Кожне право як елемент правової системи складається з багатьох правових норм. Аби правильно вибрати ту чи іншу норму, треба знати, що вони об'єднуються не за випадковими ознаками, між ними існують конкретна схожість і відмінності. Завдяки цій об'єктивній обумовленості їх характерним ознакам схожості та відмінностей між правовими нормами,

все право можна подати як визначену систему. Воно є системою правил загального характеру. Це означає, що право має соціальне призначення для регулювання (охорони) поведінки не якої конкретної особи, а будь-кого, хто вступає у ті відносини, що ним регулюються (охороняються).

Право має загальнообов'язковий характер. Його положення, що їх містить уся система правових норм, повинні сприйматись як безумовне керівництво до дії, що виходить із державних структур і не відлягає обговоренню чи оцінці під кутом зору їх доцільності, раціональності, бажаності чи небажаності здійснення.

Право характеризується внутрішньою формою, тобто об'єднанням правових норм в інститути, підгалузі й галузі права та окремі правові комплекси.

Формальна визначеність права характеризується тим, що поведінка суб'єктів у вигляді нормативної моделі закріплюється в нормах права як права та обов'язки учасників суспільних відносин, а також як вид і ступінь реакції держави (санкції), застосовані в разі порушення велінь, що містяться в нормативних приписах. Ці приписи повинні виконуватись саме в тому обсязі та у випадках, у яких вони знайшли своє формальне закріплення в тексті правової норми.

Право стає обов'язковим лише тоді, коли воно встановлюється чи санкціонується уповноваженим на те суб'єктом, у межах його компетенції та в порядку, передбаченому встановлюваною процедурою, тобто з дотриманням установлених вимог, що подаються до розроблення, обговорення, прийняття, набрання чинності, зміни та скасування дії правових приписів.

Установлення права означає підготовку і прийняття органами держави правових норм. Санкціонування права - це затвердження, реєстрація, надання дозволу на загальнообов'язковість уже існуючих соціальних норм.

Здійснення права забезпечується державою. Це виявляється в тому, що держава створює, з одного боку, реальні умови й засоби, які сприяють безперешкодному добровільному здійсненню відповідними суб'єктами сформульованих у правових нормах зразків поведінки, а з іншого - відповідні заходи заохочення, переконання і примусу до здійснення бажаної поведінки, а також застосовує ефективні санкції в разі невиконання вимог правових норм.

Отже, право як волевиявлення держави - це система загальнообов'язкових, формально визначених, установлених або санкціонованих державою, гарантованих і забезпечених нею правил поведінки, що тісно між собою зв'язані та регулюють суспільні відносини між людьми в інтересах певної частини (більшої чи меншої) населення в соціально неоднорідному суспільстві

Урок № 4

Дата: 31.10.2022

Тема: Поняття права та його ознаки

Мета: охарактеризувати поняття права та його ознаки; розвивати аналітичне мислення, професійні навички, пам'ять, мислення; виховувати інтерес до спеціальності.

Хід уроку:

Функції права - це основні напрями його впливу на суспільні відносини. Призначення функцій полягає в тому, щоб визначити активну й багатогранну роль права в громадянському суспільстві з позиції його впливу на суспільні відносини між людьми.

Функції права поділяють на загально-соціальні та спеціальні юридичні. Розглянемо функції права, що належать до загально-соціальних.

Принципи права - це закріплена у праві вихідні нормативно-керівні положення, що характеризують його зміст, основи, зазначені в ньому закономірності суспільного життя.

У сучасній юридичній літературі визнають принципи демократизму, законності, гуманізму, рівності всіх перед законом, взаємної відповідальності держави та особи тощо. Розрізняють також загально-правові, міжгалузеві, галузеві принципи та принципи інститутів права.

Принципи права як керівні юридичні вимоги відображають особливості та специфіку юридичного права, мають нормативний, регулятивний характер, визначають і скеровують правомірну поведінку людей. У теорії права існують різні класифікації принципів права. Наприклад, їх поділяють на загальнолюдські, типологічні, конкретно-історичні, галузеві, міжгалузеві та принципи інститутів права.

Загальнолюдські принципи права характеризують як юридичні засади, ідеали чи основи, що зумовлені певним рівнем всесвітнього розвитку цивілізації, втілюють у собі найкращі, прогресивні здобутки правової історії людства, визнані міжнародними нормами права.

Отже, для будь-якої держави право функціонує як єдина, юридично цілісна, внутрішньо узгоджена система загальнообов'язкових правил поведінки. Важливим аспектом такої внутрішньої узгодженості є структура права як закономірна організація його елементів.

Первинним ланцюжком системи права є нормативно-правовий припис (норма права). Це загальнообов'язкове, формально визначене правило поведінки суб'єкта права, що криє в собі державно-владне веління нормативного характеру, встановлюється, санкціонується і забезпечується державою для регулювання суспільних відносин.

Прямий спосіб застосовується тоді, коли всі елементи норми права містяться у статті нормативно-правового акта; посилальний, - коли робиться посилання на іншу статтю чи статті; бланкетний (відсильний), - коли стаття відсилає до іншого нормативно-правового акта.

Норма права має внутрішню структуру, що виражається в її внутрішньому поділі на окремі елементи, зв'язані між собою: гіпотезу, диспозицію, санкцію.

Гіпотеза — це частина норми права, яка містить умови, обставини, з настанням яких можна чи необхідно здійснювати правило, що міститься в диспозиції.

Диспозиція — це частина норми, що містить суб'єктивні права та юридичні обов'язки, тобто саме правило поведінки.

Санкція - це така частина норми права, у якій подано юридичні наслідки виконання чи невиконання правила поведінки, зафіксованого в диспозиції. Санкції можуть бути каральними (штрафними), відновними чи заохочувальними (позитивними).

Диспозиції, гіпотези і санкції за складом поділяються на прості, складні й альтернативні, а за ступенем визначеності змісту - на абсолютно чи відносно визначені.

Галузь права — це сукупність правових норм (приписів) інститутів права, що регулюють певну сферу суспільних відносин у межах конкретного предмета й методу правового регулювання з урахуванням принципів і завдань такого регулювання.

Питання для самоперевірки:

1. Які ознаки права вам відомі?
2. З яких структур складається внутрішня норма права?

Домашнє завдання: законспектувати матеріал з теми та дати відповідь на питання для самоперевірки

Рекомендована література: Аlopій В. В., Олексин І. І., Шутовська Н. О, Футало Т. В. Організація і технологія надання послуг. - К.: Академія, 2016; Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг: Навч. посіб. – К.: Центр учебової літератури, 2017; Сахно Є. Ю. Менеджмент сервісу: теорія та практика. ЦУЛ.2017

Шановні учні! Нагадую, що на виконані вами завдання чекає моя електронна пошта:

**kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,
але не пізніше 20:00**